

РЕШЕНИЕ

№ 5551

гр. София, 01.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Г СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Татяна Димитрова

Членове: Румяна М. Найденова
Гюлсевер Сали

при участието на секретаря Алина К. Тодорова
като разгледа докладваното от Румяна М. Найденова Въззивно гражданско дело № 20221100508486 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 - 273 ГПК.

С решение № 20032290 от 27.04.2022 г., постановено по гр. д. № 2843/2021 г. по описа на Софийски Районен съд, 118-ти състав, е отхвърлен предявеният от П. П. Й. срещу „Софийска вода“ АД отрицателен установителен иск с правно основание чл. 439 ГПК за недължимост на сумите, за които е издаден изпълнителен лист от 18.10.2016 г. по ч. гр. д. № 24097/2016 г. по описа на Софийски Районен съд, 64-ти състав.

Решението е обжалвано от П. П. Й., чрез процесуалния му представител адв. Ч., с приложено на л. 10 - л. 11 в производството пред СРС пълномощно, удостоверяващо валидна представителна власт и за въззивното обжалване. Във въззивната жалба се излагат подробни съображения, че решението е неправилно, незаконосъобразно, необосновано, постановено в несъответствие със събраните доказателства. Излага доводи, че давността е тригодишна, тъй като производството по делото не е приключило с решение, а с влязла в сила заповед за изпълнение. Поддържа, че насрочването на опис и оценка, при условие, че не са осъществени, не може да прекъсне давността. Моли се решението да бъде отменено, а предявените иски да бъдат уважени изцяло. Претендира се присъждане на сторените разноски пред въззивната инстанция.

В установения от закона срок, въззиваемият „Софийска вода“ АД, не е депозирал отговор на въззивната жалба.

Софийски градски съд, като обсъди събраните по делото доказателства, становищата и доводите на страните, съгласно разпоредбата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК и е процесуално допустима, а разгледана по същество - неоснователна.

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо, налице е постановен диспозитив в съответствие с мотивите на решението. При произнасянето си по правилността на решението съгласно чл. 269, изр. второ от ГПК и задължителните указания, дадени с т. 1 от ТР № 1/09.12.2013 г. по т.д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС, въззивният съд е ограничен до релевираните във въззивната жалба оплаквания за допуснати нарушения на процесуалните правила при приемане за установени на относими към спора факти и на приложимите материално правни норми, както и до проверка правилното прилагане на релевантни към казуса императивни материално правни норми, дори ако тяхното нарушение не е въведено като основание за обжалване. Не се установи при въззивната проверка нарушение на императивни материално правни норми. Първоинстанционният съд е изложил фактически констатации и правни изводи, основани на приетите по делото доказателства, които въззивният съд споделя и на основание чл. 272 ГПК, препраща към тях, без да е необходимо да ги повтаря.

Относно правилността на първоинстанционното решение въззивният съд намира наведените с въззивната жалба доводи за неоснователни.

Предявен е отрицателен установителен иск с правна квалификация чл. 439, ал. 1 от ГПК за установяване недължимост на вземане, за което е издаден изпълнителен лист, поради новонастъпили факти. За да бъде уважен предявеният иск трябва да е установен следният фактически състав: 1. да съществува изпълнително основание и да е издаден изпълнителен титул срещу ищеца; 2. да е образувано изпълнително дело от кредитора срещу длъжника; 3. да са настъпили факти след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание, които обосновават несъществуване на правото на принудително изпълнение на вземането – в конкретния случай да е изтекла претендираната от страната погасителна давност. В тежест на ответника е да установи спиране, съответно прекъсване на погасителната давност относно вземането.

По делото не са спорни между страните релевантни факти, че наследодателят на въззивника е бил потребител на вода за битови нужди и че през исковия период между страните са съществували облигационни отношения по договор за доставка на вода; че стойността ѝ възлиза на процесните суми. Видно от представеното удостоверение за наследници, и предвид отказа от наследство на наследника Х.Н. Й., въззивникът е единствен наследник на Н. П. Й. – длъжник по изпълнителното дело, срещу който е бил издаден изпълнителният лист.

В конкретния случай ищецът е предявил отрицателен установителен иск, с който отрича вземането на ответното дружество като погасено по давност с изтичане на предвидената в [чл. 111, б. "в" ЗЗД](#) тригодишна погасителна давност. Предвид така изложеното, първият спорен между страните въпрос е дали давностният срок, приложим по отношение на вземанията на вискателя, е тригодишният по [чл. 111, б. „в“ ЗЗД](#) или петгодишният, предвиден в [чл. 117, ал. 2 ЗЗД](#).

Приложима по отношение на установените с влязла в сила заповед вземания е петгодишната давност по аргумент от разпоредбите на [чл. 117, ал. 2 ЗЗД](#) и чл. 404, ал. 1, т. 1 ГПК. Съгласно чл. 404, ал.1, т. 1 подлежат на принудително изпълнение, както съдебните решения, така и заповедите за изпълнение, които имат характер на съдебни изпълнителни основания по смисъла на новия ГПК от 2008 г. На изпълнение по този ред подлежат

установените по основание и размер безспорни вземания, каквито без съмнение са както вземанията, установени с влязло в сила решение, така и вземанията, установени с влязла в сила заповед за изпълнение на съдилищата. Така, както длъжникът не може да оспорва вземането, установено с влязло в сила решение, поради факт, настъпил до съдебното дирене в производството, по което решението е постановено, така длъжникът не може да оспорва и вземането, установено с влязлата в сила заповед за изпълнение поради факт, настъпил до изтичането на срока по чл. 414, ал. 2 ГПК. Тълкуването на [чл. 117, ал. 2 ЗЗД](#) налага извод, че правилото следва да се прилага, както по отношение на вземания, установени с влязло в сила решение, така и по отношение на вземания, установени с влязла в сила заповед за изпълнение /в този смисъл Решение № 3 от 04.02.2022 г. по гр. д. № 1722 / 2021 г. на Върховен касационен съд, 4-то гр. отделение/.

Няма спор между страните, че длъжникът в заповедното производство не е възразил по предвидения за това процесуален ред срещу заповедта по чл. 410 ГПК и тя е влязла в сила. След стабилизирането на заповедта за изпълнение ирелевантно за правния спор е обстоятелството въз основа на какъв акт или основание е издадена същата. Когато е налице влязла в сила заповед за изпълнение, същата стабилизира вземането, поради което от влизането ѝ в сила започва да тече нова давност, която винаги е петгодишна по аналогия от разпоредбата на [чл. 117, ал. 2 ЗЗД](#), който е приложим и в настоящия случай. В този смисъл и Решение № 37/24.02.2021г. по гр.д. № 1747/2020 г. на ВКС.

Следващият спорен по делото въпрос е погасено ли е вземането по давност.

Видно от събраните по делото доказателства на 17.01.2017г. е образувано изпълнително дело, като вискателят е направил искане до ЧСИ за предприемане на изпълнителни действия, като на основание чл. 18 ЗЧСИ е възложил на ЧСИ определяне начина на изпълнение.

На 27.03.2017г. ЧСИ е наложил заповор върху вземанията на наследодателя на въззивника в различни банки.

С молба от 11.01.2019г. вискателят е отправил искане до ЧСИ за насрочване на опис на движими вещи, собственост на длъжника по делото.

На 14.07.2020г. ЧСИ е наложил заповор върху банковите сметки на жалбоподателя.

С молба от 01.03.2021г. Софийска вода” АД е поискала от ЧСИ налагане на заповори на банкови сметки, насрочване опис на имущество на длъжника, заповор върху трудовото възнаграждение/пенсия.

С оглед на така описаните изпълнителни действия, се налага изводът, че изпълнителното дело не е перемирано, а вземането не е погасено по давност.

Между никое от описаните по – горе действия не са изтекли повече от две години, поради което прекратяване на изпълнителното дело не е настъпило по силата на закона, с изтичане на 2 години от последното изпълнително действие, съгласно чл. 433, ал. 1, т. 8 от ГПК. Ето защо, неоснователни са твърденията на въззивника за настъпила перемпция.

Ненастъпилата перемпция обаче не води автоматично до извод, че погасителната

давност не е изтекла. Съгласно т. 1 ТР № 2/2013, ВКС, ОСГТК налагането на заповест или възбрана в изпълнително производство съставлява насочване на изпълнението върху отделен имуществен обект на длъжника. То прекъсва давността, тъй като с него започва да се осъществява принудата в изпълнителния процес – длъжникът започва да търпи ограничение в правната си сфера.

Съгласно най – новата съдебна практика, обективирана в решение № 37/24.02.2021 по дело №1747/2020г. на ВКС, ГК, IV г.о., когато кредиторът направи искане за предприемане на изпълнително действие, същото прекъсва давностния срок. Давността се счита прекъсната от датата на молбата за извършването му. Предприемането на изпълнителни действия след изтичане срока на перемпцията също прекъсва давностния срок, като в този случай въз основа на молбата съдебния изпълнител следва да образува ново изпълнително дело, по което да извърши поисканото изпълнително действие.

При преценката дали е изтекъл давностният срок, следва да се вземе предвид дали са налице обстоятелства, които да прекъснат течението на срока. В Тълкувателно решение № 2/2013г. от 26.06.2015г. по тълкувателно дело № 2 по описа за 2013г. на ОСГТК на ВКС е прието, че прекъсва давността предприемане-то на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ (независимо от това дали прилагането му е било поискано от вискателя или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане на вискателя съгласно чл. 18, ал.1 ЗЧСИ): насочването на изпълнението чрез налагането на заповест или възбрана, присъединяване на кредитор, възлагане на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис или оценка на вещ, назначаването на пазач и др. Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнителното дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи и книжа, назначаването на експертиза за определяне на непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязло в сила разпределение. Преценката дали е прекъсната давността е конкретна във всеки конкретен случай с оглед активността на кредитора по делото и предприетите по отношение на длъжника изпълнителни действия.

В мотивите на цитираното Тълкувателното решение е обсъдено значението и на молбата на вискателя, с която се иска извършване на конкретно действие в рамките на изпълнителния способ: „Искането да бъде приложен определен изпълнителен способ прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да го приложи, но по изричната разпоредба на закона давността се прекъсва с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение”. Тоест, за да е в състояние да прекъсне давността, искането за извършване на определено изпълнително действие, следва да бъде уважено от съдебния изпълнител и действието да е предприето. Необходимо е двете действия да са налице кумулативно, за да породят придадения им прекъсващ ефект.

Неоснователни са доводите на въззивника, че насочването на опис и оценка не е прекъсвало давността. Същинско действие за принудително изпълнение може да

предприеме само съдебният изпълнител и то прекъсва давността, но давността е свързана с поведението на кредитора – тя не се влияе от поведението на други лица. Затова, ако искането от кредитора е направено своевременно, но изпълнителното действие не е предприето от надлежния орган преди изтичането на давностния срок, по причина, която не зависи от волята на кредитора, давността се счита прекъсната с искането, дори то да е било нередовно, ако нередовността е изправена надлежно по указание на органа на изпълнителното производство. В настоящия случай не се установява съдебният изпълнител да е дал указания за внасяне на такси или др., нито е предприел действия по извършване на опис и оценка, въпреки надлежното искане на вискателя. Давността не се прекъсва веднъж с искането и още веднъж с предприемането на действието. Прекъсването е едно – с предприемането на действието, но се счита да е настъпило с обратна сила, ако след поискването давността е изтекла. След това тя се прекъсва последователно във времето, когато осъществяването на способа става чрез отделни процесуални действия: заповест или възбрана, опис, оценка, насрочване на проданта, разгласяване и т.н. В този смисъл Решение № 37/24.02.2021г. по гр. д. № 1747/2020 г. на ВКС. Насочването на изпълнението чрез налагане на заповест или възбрана прекъсва давността, като за перемпцията и необходимостта от образуването на ново дело значение има също, кога е направено искането (в случая то е преди изтичането на срока за перемпция). Но дори изпълнителното дело да е било перемирано, необразуването на новото искане в отделно дело няма значение за прекъсването на давността. От изтичането на срока за възражение, когато влиза в сила на заповедта за изпълнение, започва да тече нова давност за вземанията, установени със сила на пресъдено нещо.

В настоящия случай, видно от описаните по – горе действия, давността е била многократно прекъсвана, поради което правилни са изводите на СРС, че към датата на подаване на исковата молба не е изтекла предвидената в закона давност. Нещо повече, дори да се приеме, че се прилага тригодишната погасителната давност, тя също не е изтекла по отношение на вземането на „Софийска вода” АД, с оглед извършваните по изпълнителното дело действия.

Поради съвпадане изводите на двете съдебни инстанции, решението следва изцяло да се потвърди.

Въззиваемия не претендира разноси и не представя доказателства за такива, поради което съдът не дължи произнасяне.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20032290 от 27.04.2022 г., постановено по гр. д. № 2843/2021 г. по описа на Софийски Районен съд, 118-ти състав.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване, съгласно чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____